

ADATPONT: 4 – NYÍLT HOZZÁFÉRÉSŰ ADATPLATFORMJA

VAN OLYAN TÉMA, AMELYRŐL SZÍVESEN OLVASNA TÖBBET A JÖVŐBELI PANORAMA ADATPONT ROVATÁBAN? SZERETNÉ, HA EGY KONKRÉT ADATKÉSZLETET TENNÉNK KÖZZÉ AZ ESB-ALAPOK „NYÍLT HOZZÁFÉRÉSŰ ADATOK ADATPLATFORMJÁN”?

AMENNYIBEN IGEN, ÍRJON NEKÜNK: REGIO-EVAL@EC.EUROPA.EU

A regionális beruházás madártávlatból

Az EU 454 milliárd EUR-t szabadít fel beruházások céljára a 2014–2020-as többéves pénzügyi keretből, az európai strukturális és beruházási alapokon (esb-alapokon) keresztül. Hol tartanak az EU-s kifizetések a programozási időszak közepén?

Bár a beruházások a regionális fejlődés és a kohézió elmélyülésének mozgatórugói, a közforrások jelentős katalizátorként működnek. Annak érdekében, hogy a polgárok követni tudják, mi történik az európai adófizetők pénzével saját régiójukban és országukban, az EU valós idejű (napi szintű), 360°-os rálátást kíván biztosítani a helyi források felhasználására.

Az esb-alapok egy év tükrében

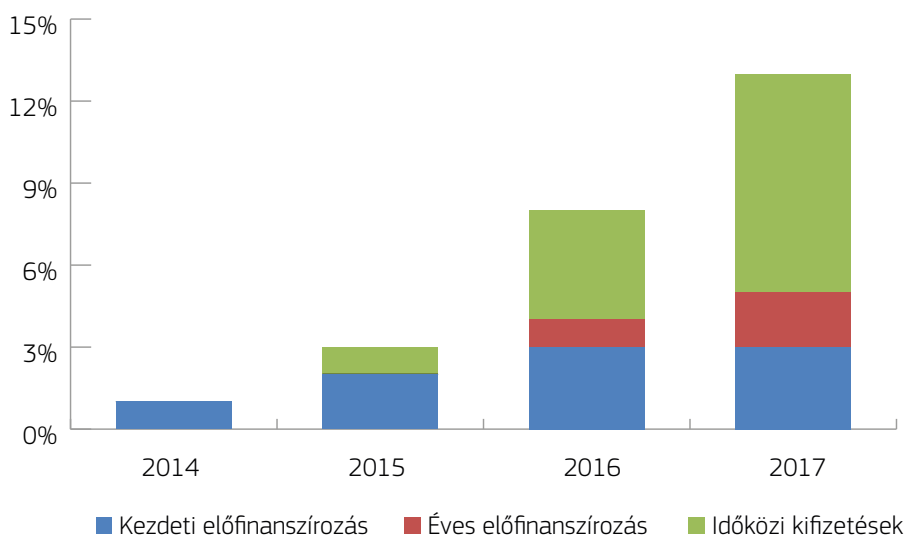
A 2014–2020-as többéves pénzügyi keret pénzügyi megvalósításának uniós kifizetések szerinti elemzése azt mutatja, hogy az előző programozási időszak tendenciája tovább foly-

tatódott az európai strukturális és beruházási alapok égisze alá tartozó valamennyi alap esetében. A programok – ez alkalmalmmal – az első három évben előlegként folyósított pénzügyi támogatással indulnak (kezdeti előfinanszírozás), azt követően pedig a kiadások Bizottságnak történő bejelentésével biztosítják a költségek visszatérítését (időközi kifizetések).

Az elmúlt időszak pénzügyi válságainak uniós gazdaságokra gyakorolt hatása miatt az Unió úgy döntött, hogy megemeli a beruházásokra szánt előzetes kifizetések mértékét, és például egy extra előleg (éves előfinanszírozás) révén készpénzt juttat a tagállamoknak. Ez az éves szintű kifizetés 2016 és 2023 között áll rendelkezésre. A hallgatólagosan időközi kifizetésnek számító éves előfinanszírozás életciklusa egy számviteli év, amelynek során a tagállamoknak be kell jelenteniük a Bizottságnál a kifizetés fedezetéül szolgáló kiadásokat. Ellenkező esetben az előleget vissza kell téríteni a Bizottságnak, ez azonban nem érinti az adott tagállam számára elkülönített források összegét.

Az alábbi idősor e három típusú kifizetés halmozott arányát ábrázolja az összes esb-alapra vetítve, és 2017. augusztus végéig 13%-os pénzügyi teljesítést jelez.

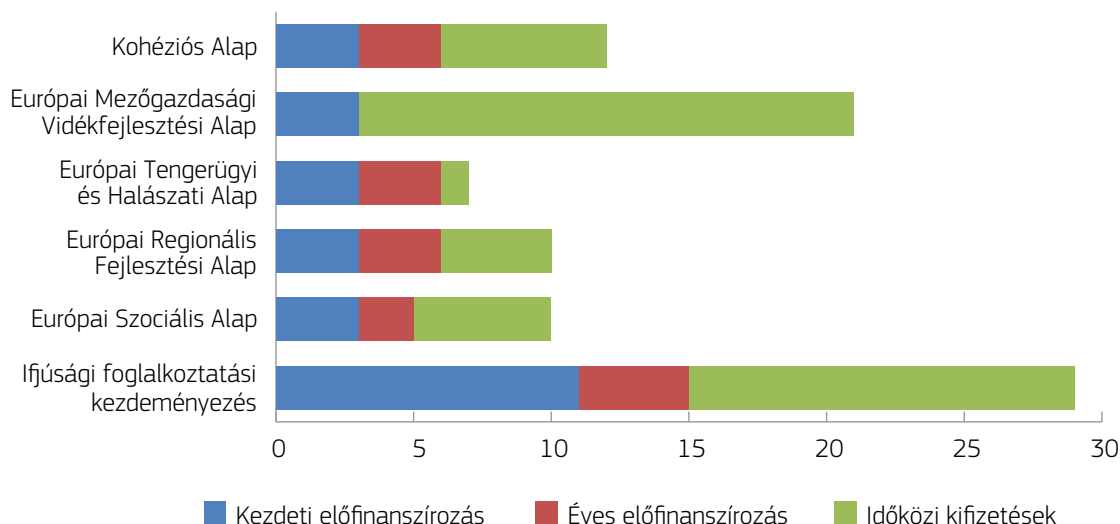
Összes uniós kifizetés minden esb-alapból

Az uniós támogatások több mint a felét (454 milliárd EUR) az esb-alapok kezelik, amelyek jelentős részét (196 milliárd EUR) az Európai Regionális Fejlesztési Alapból (ERFA) folyósítják azzal a céllal, hogy előmozdítsa az Unió 276 régiójának kiegyensúlyozott fejlődését és növelje közös jólétüket. 2017. augusztus végéig az ERFA által biztosított források 9%-át használták fel a foglalkoztatást, növekedést és beruházást támogató tevékenységekre.

Külön támogatást kapnak az Unió peremvidékén, illetve északi felében elhelyezkedő, gyéren lakott régiók is, amelyek remekül haladnak a pénzügyi teljesítés terén: 2017. augusztus végéig felhasználták a számukra elkülönített 2 milliárd EUR 11%-át. Az ERFA támogatás fennmaradó része, vagyis 9 milliárd EUR a régiók és a tagállamok határon átvélő együttműködését támogató INTERREG programokon keresztül kerül kiosztásra.

Összes halmozott uniós kifizetés alaponkénti megoszlásban

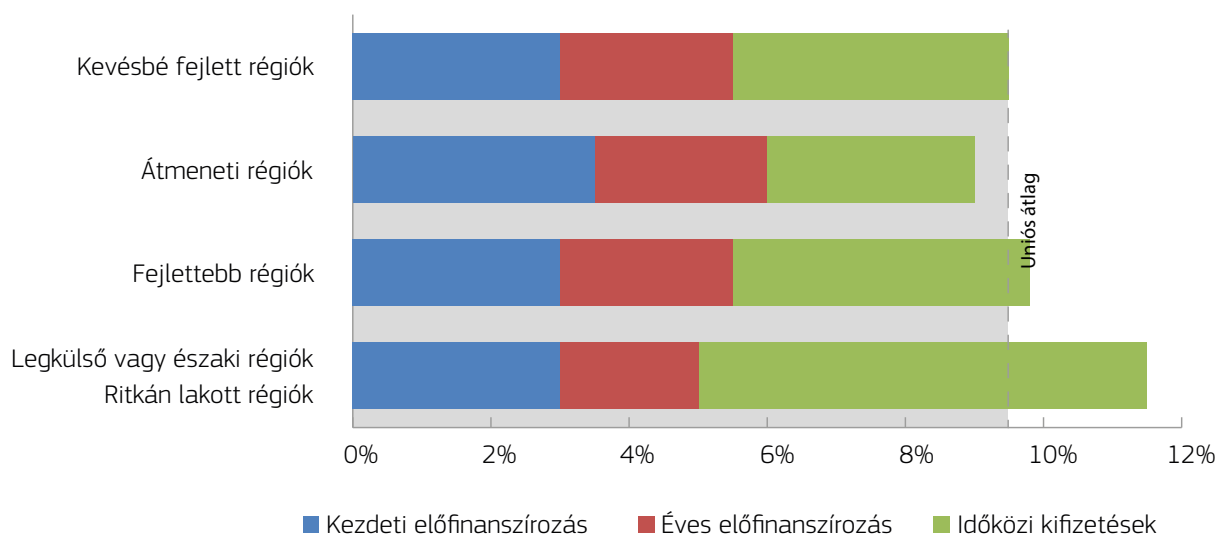

Az ERFA-ra rátérve: hogyan alakul ez a támogatás?

Miután az EU régiói kiemelt figyelmet kaptak, a 2014–2020-as időszakra szóló ERFA programok a régiók három fő kategóriája köré szerveződtek: a kevésbé fejlett régiók 129 milliárd EUR, az átmeneti régiók 24 milliárd EUR, a fejlettebb régiók pedig 32 milliárd EUR támogatásban részesülnek a hétéves időszak alatt.

A tagállamok teljesítményének a Bizottságnak bejelentett kiadások alapján történő összevetéséből megállapítható, hogy egyfelől nagy többségük igyekszik a Bizottsághoz benyújtott visszatérítési igények révén maximalizálni a rendelkezésre álló források felhasználását – ebben 2017. augusztus végéig Finnország vezeti a sort.

Összes halmozott uniós kifizetés régió típusonkénti megoszlásban Európai Regionális Fejlesztési Alap

Másfelől viszont megfigyelhető, hogy néhány tagállam az előlegek felhasználási idejének kiterjesztéséért szorgalmazza, késleltetve ezzel a visszatérítés folyósítását. Erre reagálva a Bizottság szigorított a fegyelmen, és elrendelte, hogy a kiutalt uniós forrásokat¹ legkésőbb a rendelkezésre bocsátásuktól számított harmadik év végéig fel kell használni (ez az úgynevezett „n+3 automatikus visszavonási szabály”), ellenkező esetben a tagállam eselik az adott forrástól.

A 2020 utáni többéves pénzügyi keret közeledő kidolgozására való tekintettel terjedőben van egy új mottó: a tudás a polgárok érvényesülésének útja. Minden polgár előtt nyitva áll

a lehetőség arra, hogy nyomon kövesse az uniós források sorsát, és ezáltal képes legyen pontos véleményt formálni, és részt venni az Európa jövőjéről folytatott eszmecserekből.

Szeretné megtudni, hol tart régiója és országa az Unió által rendelkezésre bocsátott források felhasználásában? ■

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

Használja naponta frissülő új adatbázisunkat, és készítse el egyedi grafikonját: <http://bit.ly/2wUf3nA>

Összes halmozott uniós kifizetés tagállami megoszlásban

